

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus

39/00.04.00/2017, 11/00.04.02/2018

MH § 129

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsauksen tarkoituksen on arvioida Kainuun aluekehityksen tilannekuvaa, nostaa esiin ajankohtaisia ja ennakoitavissa olevia edunajamistehtäviä sekä käydä keskustelua tulevissa maakuntahallituksen kokouksissa käsiteltävistä asioista. Tässä katsauksessa esillä ovat erityisesti liikenneasioihin liittyvät ja kansainvälisiin tehtäviin liittyvät edunajamistehtävät sekä aluemarkkinointiin liittyvät hankkeet.

1) Liikenne- ja viestintäministeri Anne Bernerin Kainuun vierailu 13.8.2018

Maakuntajohtaja esittelee vierailun antia. Erillisliitteenä on Kainuun liiton yleisesitys Kainuun liikenneasioista. Esitykseen sisältyi tieluokitukseen liittyvä uudistusesitys, joka käsitellään tässä kokouksessa omana asiakohtana. Vierailuun osallistui runsaasti elinkeinoelämän edustajia mm. Kainuun Yrittäjät ry:stä, Loisteelta, Terrafamelta, Kuhmo Oy:ltä, Sotkamo Silveriltä sekä KaiCell Fibers Oy:ltä. Ohjelmaan sisältyi tutustuminen ja käynti Sotkamo Silverin kaivoksella sekä Kaajanin ammattikorkeakoululla.

Erillisliite nro: 11

2) Maakuntauudistuksen tilannekatsaus

Hallituksen vastine maakunta- ja sote-uudistuksen voimaantulon siirtymisen aiheuttamista muutoksista on annettu sosiaali- ja terveysvaliokunnalle 17.8.2018. Vastinetta on käsitelty sosiaali- ja terveysvaliokunnan kokouksessa maanantaina 20.8.2018.

Maakunta- ja sote-uudistuksen voimaantulon siirtyminen vuoden 2021 alkuun aiheuttaa pääosin teknisiä vuosilukumuutoksia maakuntien perustamista ja sote-uudistusta sekä asiakkaiden valinnanvapautta ja palvelutuottajia koskeviin hallituksen esityksiin.

Lainsäädännön voimaantulon siirtyminen vaikuttaa erityisesti maakuntavaalien ajankohtaan. Vastineessa ehdotetaan, että ensimmäiset maakuntavaalit toimitettaisiin samanaikaisesti europarlamenttivaalien kanssa sunnuntaina 26.5.2019. Tämä kuitenkin edellyttää,

että lainsäädäntö tulee voimaan noin puoli vuotta tätä ennen. Maakuntavaltuustojen toimikausi alkaisi elokuussa 2019.

Kainuun maakunta- ja sote-valmistelun väliaikainen valmistelutoimielin piti 6.8.2018 valmistelukokouksen, jossa käsiteltiin uusien aikataulujen vaikutusta valmisteluun. Varsinainen seuraava kokous pidetään 27.8.2018 ja ohjausryhmän kokous 3.9.2018. Valmistelutyötä jatketaan edelleen esivalmisteluna, kunnes eduskunta antaa uudistuksen voimaanpanolain. Vate linjasi eräitä painopistemuutoksia ja uudisti aikatauluja syksyn osalta. Valmisteluhenkilöstöön voidaan tehdä pieniä muutoksia, mutta pääsääntöisesti sopimuksia jatketaan vuodenvaihteeseen saakka. Työskentelyn painopistealueita ovat: organisaattiorakenteen valmistelun jatkaminen, talouden simulointi (ml tila-asiat), strategiatyön jatkaminen ja laajentaminen, alke-keskustelujen valmistelu ja tukipalvelujen organisointi.

Aluekehityskeskustelujen simuloinnista on TEM antanut ohjeistuksen kesäkuussa 2018. Maakuntauudistuksen aikataulumuutoksen vuoksi ohjeistus ja siihen sisältyvä aikataulu tulevat jossain määrin muuttumaan. Maakuntien toive on ollut järjestää uusi simulointikierrös muuttuneesta tilanteesta huolimatta.

Maakuntajohtaja esittelee asiaa tarkemmin kokouksessa.

3) Tulevien maakuntien välisen yhteistyön valmistelu

Omana asiakohdana kokouksessa on käsitelty tulevien maakuntien tienpidon yhteistyöalueita sekä ylimaakunnallisen liikennejärjestelmäsunnittelun aluevaihtoehtoja.

Maakuntajohtaja esittelee yhteistyön valmistelun vaihetta koko maan näkökulmasta (ks. erillisliite). Asia on edellisen kerran ollut esillä maakuntajohtajien ja ELY-ylijohtajien yhteiskokouksessa kesäkuun alussa. Seuraava yhteiskokous pidetään 4.-5.9.2018

Erillisliite nro: 12

4) Barentsin alueneuvoston ja -komitean kokoukset

Barentsin alueneuvoston ja aluekomitean seuraavat kokoukset pidetään 26.-27.9.2018 Venäjällä, Komin Syktyvkarissa.

5) Euregio Karelian hallituksen kokous

Euregio Karelian hallitus tulee kokoontumaan seuraavan kerran Oulussa AEBR:n kokouksen yhteydessä. Aluekehityspäällikkö Katja Sukuvaara toimii Euregio-Karelian sihteeristön jäsenenä.

6) CBC Karelia ulkorajaohjelman käynnistyminen

Suomen ja Venäjän välillä sekä Pohjoiskalotin alueella toteutettavien rajat ylittävien yhteistyöohjelmien Kaakkois-Suomi - Venäjän, Kolarcticin ja Karelian toiminta käynnistyy 1. lokakuuta 2018. Venäjän duuma hyväksyi Kolarctic, Karelia ja Kaakkois-Suomi – Venäjä -ohjelmien rahoitussopimuksia koskevat lait heinäkuun lopulla 2018 ja presidentti Putin on vahvistanut lait allekirjoituksellaan elokuun alussa 2018. Ohjelmien rahoitussopimusten ratifiointiprosessi saatiin päätökseen elokuussa.

Tämä tarkoittaa sitä, että rahoitussopimukset tulevat voimaan loka-kuun alusta 2018 ja näin ollen ohjelmien hanketoiminta voidaan käynnistää.

Merkittävä osa käytettävissä olevasta rahoituksesta on jo sidottu hankkeisiin. Kainuulaisia toimijoita on CBC Karelia –ohjelman 7 eri hankkeessa. Vartiuksen raja-aseman kapasiteetin uudistamista ja lisäämistä koskeva hanke on hyväksytty yhtenä ohjelman ns. suurista investointihankkeista. Kainuun liitto on pääpartnerina CBC Kolarctic –ohjelmasta rahoitetussa Barents Transport and Logistics –hankkeessa. Seuraava hakukierros CBC Karelia –ohjelmassa on kuluvana syksynä.

Pentti Malinen toimii CBC Karelia –ohjelman seurantakomitean jäsenenä. Katja Sukuvaara on ohjelman valintakomitean jäsen ja vetää alueellista hankehakemusten arviointiryhmää. Paula Karppinen on Katjan Sukuvaaran varahenkilö valintakomiteassa ja alueellisen arviointiryhmän jäsen. Muut alueellisen arviointiryhmän jäsenet Kainuun liitosta ovat Helena Aaltonen ja Eero Vilhu sekä Kainuun ELY:stä Verna Mustonen ja Eija Tabell-Jokelainen.

Lisätietoja: Kolarctic CBC: <https://kolarctic.info/>
Karelia CBC: <http://www.kareliacbc.fi/fi>

7) Winter Wonders 2018 joulutori / 30.11.2018 – 6.1.2019

Valmistelutilannetta esitellään tarkemmin kokouksessa. Syyskuun loppuun mennessä sekä torimyynnin että muun ohjelman suunnitelmat valmistuvat ja ne esitellään Brysselissä järjestävälle organisaatiolle. Alla muutamia nostoja tapahtuman ohjelman valmistelusta.

Elokuvat: Neuvottelut käynnissä paikallisen elokuvateatterin kanssa. Tavoitteena on toteuttaa ns. elokuvaviikko, jolloin esitettävänä 4-5 suomalaista, osin Kainuussa kuvattua, kansainväliseen levitykseen tarkoitettua elokuvaa.

Valokuvanäyttely: Valokuvanäyttely Suomen suurlähetystön tiloissa koko tapahtuman ajan. Suomen suurlähettiläs avaa näyttelyn 30.11. Esillä 20 parasta Barents-luontokuvakilpailun kuvaa.

Huippuhetket: Avajaiset 30.11, Itsenäisyyspäivän aaton vastaanotto 5.12. ja päättäjäiset 5.-6.1.2019. Tämänhetkinen ohjelma esitellään kokouksessa.

Tikku-talon vuokraaminen torille info- ja esittelypisteeksi on varmistumassa.

Maakuntahallituksen matka: Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimistolta on saatu ohjelmaehdotus, jonka pohjalta on suunniteltu ohjelma (esitellään kokouksessa) ajalle 4.-6.12. Matkavaraukset on vahvistettava 30.8. mennessä.

8) Grüne Woche messut, Berliini 8. - 27.01.2019

MTK allekirjoitti maaliskuussa sopimuksen maailman suurimman ruoka-alan messutapahtuman pääyhteistyökumppanuudesta. Sopimuksen mukaan Suomi on kumppanima Berliinin Grüne Woche -messuilla. Sopimus mahdollistaa sen, että suomalainen puhdas arktinen ruoka puhtaasta luonnosta, kestävä suomalainen metsätalous, vihreän talouden puutuotteet ja Suomi rentouttavana elämys- ja luontomatkailumaana saavat erityistä näkyvyyttä vuoden 2019 messuilla. Tarjolla on runsaasti medianäkyvyyttä ja kontakteja sekä Saksassa että kansainvälisesti. Joka vuosi vain yksi maa on messujen kumppanimaana ja saa sitä kautta itselleen messujen päähuomion.

Tapahtuman pääjärjestäjät ovat MTK ja SLC. Tapahtuma järjestetään yhteistyössä MMM:n, Business Finlandin (Food from Finland, Visit Finland), Suomen Saksan edustuston ja Suomen Saksan instituutin kanssa.

Tällä hetkellä isompina alueina Suomen osastolle on tulossa mukaan Lappi, Saimaan alue + yritykset ympäröivistä maakunnista (Häme, Pirkanmaa, K-S), jotka olisivat lähekkäin Lakeland-osiona. Pohjois-Karjalasta on tulossa koordinoitu osasto. Lisäksi edelleen selvitetään mahdollisuutta ryhmitellä yrityksiä Länsi-Suomen ja Uudenmaan osastoille. Pohjanmaan alueen mahdolliset yritykset eivät ole olleet kiinnostuneita yhteisosastosta vaan sijoittuvat mieluiten tuoterhytmittain osastolle. Muistakin maakunnista yritykset ovat luonnollisesti tervetulleita mukaan, mutta ilmoittautuminen on syytä hoitaa ripeästi, jos mielihii mukaan.

Kainuun liitto on varannut alustavasti 20 m2:n kokoisen näyttelyleasettelutilan. Osallistuminen on vahvistettava elokuun loppuun mennessä. Kainuun Etu on valmistellut tapahtuman toteuttamiseen 6

kk:n hanketta ja kiinnostuneita kainuulaisia yrityksiä kartoitetaan, samoin kuin yhteistyökumppaneita.

9) Kiinan Hainanin yhteistyön tilanne

Kiinalaisten matkanjärjestäjien vierailu tapahtui maanantaina 16.7.2018 Oulussa ja Rokualla. Hainanilaisten jatkovierailu toteutetaan 6.-9.9.2018 Kuusamoon kuuden hengen delegaation voimin. Tarkempi ohjelma varmistuu myöhemmin, mutta todennäköisesti ryhmä saapuu ensin Kuusamo XXIII Nature Photo Luontokuvafestivaalille (6.-9.9.), josta he käyvät Oulun reissun autolla palatakseen/Rokuan/Syötteen kautta Kuusamoon World BioEconomy Forumiin 12.-13.9.2018

10) Nopeat itäradat hallitus Kainuussa 23. - 24.8.

Nopeat itäradat hallitus piti kokouksensa 23.8. ja vieraili Terrafamen kaivokselle 24.8.

11) EU-toimiston 20-vuotisjuhla järjestetään 6.9.2018

Tilaisuuden yhteydessä esitellään/käsitellään Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistä teollisuuden muutoksen pilottia.

12) Kuntakierroksen palautetta ja antia

Maakuntajohtaja esittelee edunajamisen linjausten valmistelutilanteen.

13) Kainuun soten ja liiton raamineuvottelu 3.9.2018

14) Muut mahdolliset ajankohtaiset asiat

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja tarvittaessa käy evästyskeskustelua edunajamista koskevista asioista.

Asiakohtaan 12 liittyen maakuntahallitus päättää pyytää Kainuun kunnilta viralliset lausunnot edunajamisen kärkihankkeiksi ja linjauksiksi 14.9.2018 mennessä.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakunta-johtajan ehdotuksen.
